

Korkeamman asteen polynomifunktio ja yhtälö

- Polynomifunktio, jonka asteluku on n , voidaan esittää muodossa

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0,$$

missä $a_n \neq 0$ ja n on positiivinen kokonaisluku.

- Astetta n olevalla polynomilla on enintään n kpl nollakohtia.
- Paritonta astelukua olevalla polynomifunktiolla on ainakin yksi nollakohta.
- Jos polynomifunktion asteluku on parillinen, niin sillä ei välttämättä ole yhtään nollakohtaa
- Korkeimman asteen termi $a_n x^n$ määrittää polynomin käyttäytymisen ”ääripäissä” eli hyvin suurilla tai pienillä x :n arvoilla (ks. oppikirja, s. 115 kuva)
- Korkeamman asteen yhtälön ratkaisussa voidaan usein käyttää apuna yhteisen tekijän ottamista ja tulon nollasääntöä.

Esimerkki:

Ratkaise yhtälöt **a)** $x^5 - 16x = 0$ ja **b)** $2x^6 - 16x^3 = 0$.

a) $x^5 - 16x = 0$ Molemmissa termeissä on tekijänä x .

$x(x^4 - 16) = 0$ Käytetään tulon nollasääntöä:

$$\Leftrightarrow x = 0 \quad \text{tai} \quad x^4 - 16 = 0$$
$$x^4 = 16 \quad \Big| \sqrt[4]{}$$
$$x = \pm \sqrt[4]{16} = \pm 2$$

Vastaus:

$$x = -2, x = 0 \text{ tai } x = 2.$$

b) $2x^6 - 16x^3 = 0$ Molemmissa termeissä on tekijänä $2x^3$.

$2x^3(x^3 - 8) = 0$ Käytetään tulon nollasääntöä:

$$\Leftrightarrow 2x^3 = 0 \quad \text{tai} \quad x^3 - 8 = 0$$
$$x = 0 \quad \quad \quad x^3 = 8 \quad \Big| \sqrt[3]{}$$
$$x = \sqrt[3]{8} = 2$$

Muista potenssien laskusäännöt!

$$x^3 \cdot x^3 = x^{3+3} = x^6$$

Vastaus:

$$x = 0 \text{ tai } x = 2.$$